

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 490/2015-434

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Škubla & Partneri s. r. o., Digital Park II, Einsteinova 25, Bratislava, proti postupu Slovenskej informačnej služby týkajúceho sa použitia informačno-technických prostriedkov na základe rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. Ntt-2-D-100/2006 z 26. januára 2006 takto

r o z h o d o l :

1. Slovenská informačná služba nezničením výsledkov použitia informačno-technických prostriedkov týkajúcich sa sťažovateľa, ktoré boli získané na základe rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. Ntt-2-D-100/2006 z 26. januára 2006, **porušila** základné práva sťažovateľa podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj jeho právo zaručené podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. **P r i k a z u j e** Slovenskej informačnej službe, aby zničila výsledky použitia informačno-technických prostriedkov nachádzajúce sa v jej dispozícii, ktoré tvoria primárny materiál a sekundárny materiál týkajúci sa sťažovateľa a ktoré boli získané na základe rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. Ntt-2-D-100/2006 z 26. januára 2006, a písomne o tom sťažovateľa informovala.

3. Slovenská informačná služba **je povinná** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **693,80 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Odôvodnenie :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 1. augusta 2014 domáhal vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 2 a 3, čl. 22 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 10 ods. 2 a 3, čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. Ntt-2-D-100/2006 z 26. januára 2006, ktorým bol daný súhlas na použitie informačno-technických prostriedkov (ďalej len „ITP“) pri vyhotovovaní a využívaní obrazových, zvukových alebo iných záznamov u osoby sťažovateľa v byte na označenej adrese v jeho vlastníctve, ako aj vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 1, 2 a 3 a čl. 22 ods. 1 ústavy a podľa čl. 10 ods. 1, 2 a 3 listiny a práv podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru postupom Slovenskej informačnej služby (ďalej aj „SIS“) v súvislosti s použitím a vyhotovením a nezničením záznamov a akýchkoľvek iných výsledkov použitia ITP získaných na základe rozhodnutia krajského súdu sp. zn. Ntt-2-D-100/2006 z 26. januára 2006.

2. Uznesením ústavného súdu č. k. PLs. ÚS 8/2014-5 zo 17. decembra 2014 bola vec týkajúca sa označenej ústavnej sťažnosti sťažovateľa spojená s vecou iného sťažovateľa ([REDACTED]) v tom čase vedenou ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 18094/2013, s ktorou boli v konečnom dôsledku spojené ešte ďalšie štyri ústavné sťažnosti oboch sťažovateľov (a to uzneseniami ústavného súdu č. k. III. ÚS 519/2013-53 z 29. októbra 2013, č. k. PLs. ÚS 7/2014-7 zo 17. decembra 2014, č. k. III. ÚS 726/2014-34 zo 16. decembra 2014 a č. k. III. ÚS 211/2015-74 z 19. mája 2015).

3. Ústavný súd v tejto veci nálezom č. k. III. ÚS 490/2015-367 z 2. februára 2016 rozhodol, že postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Ntt-2-D-100/2006 a jeho rozhodnutím z 26. januára 2006 bolo porušené základné právo sťažovateľa na ochranu súkromia podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 10 ods. 2 listiny, základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, jeho základné právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny, ako aj práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a na ochranu súkromia podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru. Súhlas, na základe ktorého krajský súd povolil použitie ITP vo vzťahu k sťažovateľovi, ústavný súd nálezom zrušil.

4. Ústavnú sťažnosť v časti týkajúcej sa namietaného porušenia základných práv sťažovateľa postupom SIS v súvislosti s použitím ITP na základe nezákonného súhlasu ústavný súd odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie, a to uznesením č. k. III. ÚS 490/2015-310 zo 6. októbra 2015, ktoré meritórnemu nálezu v predmetnej veci predchádzalo. Pri odôvodnení svojho záveru v tejto časti rozhodnutia sa ústavný súd v súlade s ustanovením poslednej vety § 25 ods. 2 vtedy platného a účinného zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov obmedzil iba na odkaz na odôvodnenie bodu 2 výroku uznesenia č. k. III. ÚS 97/2012-124 zo 6. marca 2012 (týkajúceho sa inej obdobnej ústavnej sťažnosti sťažovateľa), v ktorom uviedol, že prijatiu ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie v časti týkajúcej sa

SIS bráni subsidiarita jeho právomoci vo vzťahu k všeobecným súdom, ktoré sú oprávnené poskytnúť v tomto smere navrhovateľovi súdnu ochranu. Uviedol, že na ochranu súkromia a osobnosti sťažovateľa existujú v danom prípade prostriedky nápravy garantované normami trestného a občianskeho práva. Poukázal aj na právnu úpravu obsiahnutú v zákone č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v zákone č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane pred odpočúvaním“) upravujúcom v § 8 právnu zodpovednosť v prípadoch nezákonného použitia ITP vrátane vyhotovenia alebo skopírovania záznamu získaného použitím ITP. Ústavný súd bol tiež toho názoru, že podľa zásady subsidiarity nemal právomoc meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach vo vzťahu k SIS, pretože dohľad nad operáciami SIS má v zmysle § 1 až § 4 zákona o ochrane súkromia krajský súd, čo vylučovalo právomoc ústavného súdu nariadiť zničenie akéhokoľvek materiálu v dispozícii SIS.

5. Po neúspešnom vyčerpaní dostupných vnútroštátnych prostriedkov nápravy v súvislosti s existenciou a nezničením záznamov a ďalších výstupov získaných použitím ITP sa sťažovateľ obrátil na Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorý rozsudkom z 20. júla 2021 týkajúcim sa jeho sťažností č. 58361/12, 27176/16 a č. 25592/16 vyslovil, že v sťažovateľovej veci došlo k porušeniu čl. 8 dohovoru z dôvodu realizácie súhlasov na požitie ITP a absencie efektívneho prostriedku nápravy, ktorý by sťažovateľovi umožnil brániť sa pred zásahom do jeho práv spočívajúcim v pretrvávajúcej existencii primárnych a sekundárnych výsledkov použitia ITP.

6. Na základe rozsudku ESLP z 20. júla 2021 sťažovateľ podal návrh na obnovu konania v predmetnej veci. Ústavný súd po prerušení konania a rozhodnutí v súvisiacej sťažovateľovej veci vedenej pod sp. zn. III. ÚS 611/2022 následne nálezom č. k. III. ÚS 117/2023-64 z 12. októbra 2023 obnovu konania v sťažovateľovej veci vedenej pod sp. zn. III. ÚS 490/2015 povolil. Konanie bolo obnovené v rozsahu namietaného porušenia základných práv sťažovateľa nesplnením povinnosti SIS vyradiť a zničiť primárne a sekundárne výsledky použitia ITP v dispozícii SIS získané na základe rozhodnutia krajského súdu sp. zn. Ntt-2-D-100/2006 z 26. januára 2006 s tým, že v obnovenom konaní bude ústavný súd vychádzať z právneho názoru vysloveného v rozsudku ESLP vo veci sťažovateľa [§ 220 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] s prihliadnutím na právny záver uvedený v náleze č. k. III. ÚS 611/2022-62 z 29. marca 2023 a v potrebnom rozsahu pôvodnú ústavnú sťažnosť opäť prerokuje.

7. Uznesením č. k. III. ÚS 490/2015-416 z 19. júna 2024 ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v príslušnej časti prijal podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde na ďalšie konanie.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ v pôvodnej ústavnej sťažnosti uvedením viacerých konkrétnych dôvodov spochybnil zákonnosť rozhodnutia krajského súdu sp. zn. Ntt-2-D-100/2006 z 26. januára 2006, ktorým bol daný súhlas SIS na použitie ITP (okrem iného aj zavádzaním zo strany SIS ako žiadateľa o súhlas prostredníctvom vytvorenia tzv. legendy), na základe ktorého boli podľa jeho presvedčenia neoprávnené zhromažďované osobné a iné údaje týkajúce sa sťažovateľa jednak v spise krajského

súdu a jednak SIS na základe takého súhlasu nezákonne vykonávala „*Fotografovanie*“ a v nadväznosti naň nezákonne vyhotovovala iné záznamy, dokumenty či iné výsledky zachytávajúce údaje vzťahujúce sa na osobu sťažovateľa, pritom tieto neboli v súlade so zákonom vyradené a zničené. Slovenská informačná služba takýmto spôsobom neoprávnenne zhromažďovala osobné údaje a iné údaje týkajúce sa sťažovateľa, pritom ani nevytvorila vhodné záruky, ktoré by zabránili ich zverejneniu alebo neoprávnenému šíreniu a tým aj ďalším zásahom do základných (ľudských) práv sťažovateľa.

9. Splnená nebola ani povinnosť v zmysle požiadaviek vyplývajúcich z judikatúry ESLP dodatočne informovať sťažovateľa ako dotknutej osoby, že v minulosti bol na základe súhlasu krajského súdu subjektom použitia ITP zo strany SIS.

10. Sťažovateľ je presvedčený, že udelením súhlasu krajským súdom, neplnením si povinnosti sústavne skúmať trvanie dôvodov použitia ITP zo strany krajského súdu, ako aj „*Fotografovaním a samotnou existenciou Fotografií alebo Iných výsledkov*“ zo strany SIS došlo k porušeniu jeho označených základných práv.

11. Ak by krajský súd a SIS dôsledne plnili svoje zákonné povinnosti, k neoprávnenému zásahu do práva na súkromie sťažovateľa by nedošlo. Krajský súd povolil použitie ITP bez akéhokoľvek relevantného zdôvodnenia. V prípade absencie konkretizácie určenia druhu ITP, resp. iných zákonných náležitostí žiadosti SIS, by súhlas bol nielen nezákonný, ale dokonca nulitný. Zároveň, pokiaľ v súhlase absentuje akékoľvek odôvodnenie, ktoré krajský súd viedlo k jeho vydaniu, potom nemožno skúmať ani jeho legitimitu, a to bez ohľadu na to, či pri dôvodoch pre použitie ITP SIS zavádzala alebo nie. Okrem toho nelegálnosť „*Fotografovania*“ zvyrazňuje aj absolútne zlyhanie tak krajského súdu, ako aj SIS pri plnení povinnosti sústavne skúmať trvanie dôvodov použitia ITP, ako aj neúčinnosť iných garancií ochrany práv dotknutých osôb, napr. parlamentnej kontroly. A keďže pri uvedených zásahoch nie je možné jednoznačne určiť ich cieľ, nemožné je aj posúdenie proporcionality použitých prostriedkov k jeho dosiahnutiu, a to vrátane trvania takéhoto zásahu.

12. S prihliadnutím na uvedené sa sťažovateľ ústavnou sťažnosťou vo vzťahu k SIS domáha predovšetkým toho, aby si splnila svoju verejnoprávnu povinnosť, ktorú jej ukladá § 7 ods. 3 až 5 zákona o ochrane pred odpočúvaním, a zničila záznamy, ako aj iné výsledky použitia ITP (teda aj «*správy o používaní ITP, správy o ukončení používania ITP, „zvodky“ (spravodajské informácie) poskytované ústavným činiteľom alebo iným štátnym orgánom, t. j. akékoľvek informácie zachytené na akomkoľvek hmotnom alebo nehmotnom substráte, ktoré priamo popisujú alebo nepriamo vychádzajú z akéhokoľvek poznatku o akomkoľvek aspekte súkromia, ktoré bolo nezákonným použitím ITP monitorované a zaznamenané*»). Keďže SIS v čase vydania súhlasu mala povinnosť viesť v doručovacom zošite odovzdávanie a preberanie utajovaných písomností, má podrobný prehľad o tom, aké utajované písomnosti má v dispozícii krajský súd, prípadne aj iné orgány verejnej moci, ktorým boli akékoľvek výsledky použitia ITP odstúpené, a tak podľa sťažovateľa nič nebráni SIS, aby si ich vyžiadala a zničila.

13. Sťažovateľ s ohľadom na zmeny, ku ktorým došlo v období od podania ústavnej sťažnosti až do povolenia obnovy konania pred ústavným súdom v predmetnej veci, upravil (zúžil) pôvodný petit sťažnosti, žiadajúc, aby vo vzťahu k SIS ústavný súd nálezom vyslovil porušenie základných práv sťažovateľa zaručených čl. 19 ods. 2 ústavy, čl. 10 ods. 2 listiny a práv podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru postupom SIS spočívajúcim v použití ITP na základe súhlasu 1 a súhlasu 2, ako aj vyhotovením a nezničením primárnych a sekundárnych výsledkov ich použitia, aby ústavný súd

prikázal SIS vyradiť a zničiť všetky primárne a sekundárne výsledky použitia ITP na základe uvedených súhlasov a taktiež priznal sťažovateľovi náhradu trov konania pred ústavným súdom (pozri bod 69 návrhu na povolenie obnovy konania z 29. marca 2022).

III.

Vyjadrenie Slovenskej informačnej služby a replika sťažovateľa

III.1. Vyjadrenie Slovenskej informačnej služby:

14. Slovenská informačná služba vo svojom vyjadrení zo 4. júla 2024 uviedla, že vedenie evidencie a archivácia výsledkov použitia ITP, ako aj ničenie výsledkov použitia ITP v podmienkach SIS sa v prvom rade riadia všeobecne záväznou právnou úpravou ustanovenou v § 7 a § 8a ods. 8 a 9 zákona o ochrane pred odpočúvaním a v § 17 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o SIS“). Podrobnejšia právna úprava vedenia evidencie výsledkov použitia ITP, ich archivácie, vyradenia a zničenia vrátane interných kontrolných mechanizmov je obsiahnutá v interných predpisoch SIS, ktorých obsah je utajovanou skutočnosťou. V rámci tejto úpravy je vymedzený len úzky okruh osôb oprávnených na úkony súvisiace s použitím ITP, ako aj nakladaním s výsledkami ich použitia vrátane ich archivácie, vyradenia a zničenia. Ďalšia forma kontroly poverených osôb pri manipulácii s výsledkami použitia ITP spočíva v procese schvaľovania vykonaných úkonov riaditeľom SIS. V prípadoch upravených § 7 ods. 3 a 4 zákona o ochrane pred odpočúvaním (keď má dôjsť k zničeniu výsledkov použitia ITP, pozn.) sa o zničení výsledkov použitia ITP vyhotovuje zápisnica obsahujúca všetky formálne a obsahové náležitosti stanovené zákonom (pozri § 7 ods. 5 zákona o ochrane pred odpočúvaním, pozn.), ktorá je trvalo archivovaná.

15. Slovenská informačná služba ďalej uviedla, že k zničeniu záznamov, ktoré boli výsledkom použitia ITP na základe rozhodnutia krajského súdu sp. zn. Ntt-2-D-100/2006 z 26. januára 2006, došlo 26. apríla 2023 za prítomnosti sudcu krajského súdu, a to komisionálne, v priestoroch SIS na základe pokynu krajského súdu obsiahnutého v liste sp. zn. Ntt-2-D-100/2006 zo 16. decembra 2022, v ktorom krajsky súd dal pokyn SIS, aby vo vzťahu k súhlasu postupovala podľa § 7 ods. 3 a ods. 5 zákona o ochrane pred odpočúvaním. O zničení záznamov z použitia ITP bola vyhotovená zápisnica.

16. Zároveň SIS uviedla, že do predmetnej zápisnice o zničení záznamu z použitia ITP nahliadal aj právny zástupca sťažovateľa v rámci iného konania prebiehajúceho na krajskom súde.

17. Slovenská informačná služba tak zastáva názor, že obnova konania na ústavnom súde v rozsahu namietaného porušenia základných práv sťažovateľa údajným nesplnením povinností SIS vyradiť a zničiť primárne a sekundárne výsledky použitia ITP v dispozícii SIS, ktoré boli získané v súvislosti s vydaním súhlasu krajského súdu, nie je vzhľadom na zničenie predmetných záznamov dôvodná, a preto navrhla, aby ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhovel.

III.2. Replika sťažovateľa:

18. Sťažovateľ v replike z 22. júla 2024 tvrdí, že SIS zničila len niektoré sekundárne výstupy z ITP. Nezničila však žiadne «„záznamy“ (ktoré navyše predstavujú len časť primárnych Výstupov z ITP, avšak nepredstavujú všetky primárne Výstupy z ITP)». K tomuto záveru dospel na základe

oboznámene sa jeho právneho zástupcu s obsahom zápisnice z 26. apríla 2023 o zničení výstupov z ITP, z ktorej vyplýva, že na základe súhlasu krajského súdu bol vyhotovený obrazový záznam zachytený kamerou na VHS kazetu. Slovenská informačná služba uviedla, že táto kazeta bola opätovne použitá pri služobnej činnosti, a tak bol pôvodný záznam premazaný a nezachoval sa. Podľa sťažovateľa tým SIS potvrdila, že primárny výstup z ITP (záznam) nebol podľa § 7 ods. 3 zákona o ochrane pred odpočúvaním zničený. Navyše, skutočnosť, že pôvodný záznam na VHS kazete už neexistuje, je podľa sťažovateľa len dohad – nepreukázané tvrdenie SIS, a tak ani nemožno preveriť, akú zhodu majú výstupy zničené 26. apríla 2023 s týmto pôvodným záznamom.

19. Obrazové záznamy, ktoré tvorili dve sady po 8 fotografií vytlačených na „kancelárskom papieri“ a neutajované CD obsahujúce záznam z VHS kazety, ktoré mali byť zničené, sťažovateľ považuje za sekundárne výstupy z ITP, keďže VHS kamera nie je schopná zachytiť videozáznam na papier formou fotografie a záznam na zničenom CD bol digitalizáciou obsahu VHS kazety (teda došlo k spracovaniu pôvodného analógového videozáznamu do jeho digitálnej podoby).

20. Sťažovateľ zotrval na názore, že SIS sama potvrdila, že nezničila ostatné primárne a sekundárne výstupy z ITP, a v tejto časti je naďalej nečinná – naďalej zasahuje do práv sťažovateľa.

21. Vlastnou interpretáciou záverov nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 97/2012-323 z 15. mája 2024 týkajúceho sa jeho takmer identickej ústavnej sťažnosti, ako aj záveru v jeho veci prijatého rozsudku ESLP, a napokon aj ním uplatneným výkladom príslušnej právnej úpravy (najmä § 7 ods. 3 zákona o ochrane pred odpočúvaním) sťažovateľ dospel k názoru, že SIS je povinná zničiť všetky protiprávne vyhotovené primárne a sekundárne výstupy z ITP, preto musí preveriť možnosť dispozície týmito výstupmi aj u iných subjektov (orgánov verejnej moci vrátane orgánov činných v trestnom konaní) a tieto materiály, ktoré by vykazovali svoj pôvod v akcii „[REDAKOVANÉ]“, vyžiadať, zistiť ich pôvod a zabezpečiť ich zničenie. V tomto zmysle požadoval vydať ústavným súdom nález, v ktorého výroku by explicitne uložil SIS túto povinnosť.

22. V závere svojej repliky sťažovateľ požiadal ústavný súd, aby sa *«v tejto veci „neinšpiroval“ čo do určenia lehoty na zničenie Výstupov ITP riešením zvoleným v Náleze [č. k. III. ÚS 97/2012-323 z 15. mája 2024, pozn.], ale určil túto lehotu ako konkrétny časový úsek (v dňoch, týždňoch, mesiacoch)»*.

23. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ trvá na podanej ústavnej sťažnosti v plnom rozsahu a *„súčasne žiada o zohľadnenie potreby úpravy a doplnenia záverov Ústavného súdu vyslovených v Náleze, pokiaľ budú preberané do obsahu nálezu v tejto veci, v zmysle tohto podania“*.

IV.

K ústnemu pojednávaniu

24. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde vec prejednal a rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania, keďže na základe obsahu podaní dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

V.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

25. Podstata námietok sťažovateľa v súvislosti s namietaným porušením jeho základných práv a slobôd je založená na tvrdení, že postup SIS spočívajúci v použití ITP vo vzťahu k sťažovateľovej

osobe na základe súhlasu krajského súdu a pretrvávajúca existencia primárnych a sekundárnych výsledkov tohto použitia ITP porušujú jeho základné právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života (čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 10 ods. 2 listiny), resp. jeho ľudské právo na rešpektovanie súkromného života (čl. 8 dohovoru).

26. V prvom rade ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že o takmer identickej ústavnej sťažnosti sťažovateľa smerujúcej proti uchovaniu a nezničeniu primárnych a sekundárnych záznamov vyhotovených SIS použitím ITP na základe iných dvoch súhlasov krajského súdu rozhodol (po povolení obnovy konania) nálezom č. k. III. ÚS 97/2012-323 z 15. mája 2024, preto vzhľadom na obdobnosť skutkových a právnych okolností, ako aj totožnosť uplatnenej argumentácie sťažovateľa nemal v aktuálnom konaní dôvod odkloniť sa od svojich už v predchádzajúcom náleze prijatých záverov. V dôsledku tejto skutočnosti sa obmedzil iba na zopakovanie dôvodov uvedených v náleze z 15. mája 2024 s prihliadnutím na špecifiká predmetnej ústavnej sťažnosti.

27. Ústavný súd už v náleze č. k. III. ÚS 490/2015-367 z 2. februára 2016 (s poukazom na súvisiaci nález č. k. III. ÚS 97/2012-229 z 20. novembra 2012) v sťažovateľovej veci vyslovil, že tajné sledovanie prostredníctvom použitia ITP predstavuje bezpochyby zásah do práva na súkromie dotknutej osoby (s. 13 označeného nálezu z 2. februára 2016), pričom ospravedliteľnosť, resp. ústavná akceptovateľnosť takéhoto zásahu z pohľadu limitov vymedzených v ustanoveniach ústavy a dohovoru garantujúcich právo na ochranu súkromia vyžaduje dodržanie požiadavky legality (aby bol zásah vykonaný na základe zákona a v súlade s príslušným zákonom), požiadavky legitimacy (aby zásah sledoval legitímny cieľ, naplnenie niektorého záujmu, resp. účelu, ktorý umožňuje zásah do práva na ochranu súkromia, v tomto kontexte pozri osobitne čl. 8 ods. 2 dohovoru), a napokon požiadavky proporcionality (aby bol zásah v demokratickej spoločnosti s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu nevyhnutný, pomeriavajúc najmä dôležitosť a naliehavosť sledovaného legitímneho cieľa na strane jednej a intenzitu a dôsledky zásahu do práva na ochranu súkromia dotknutej osoby na strane druhej; podrobnejšie k limitom zásahu do práva na súkromie pozri čl. III časť A body 5 až 10 nálezu sp. zn. III. ÚS 97/2012 z 20. novembra 2012, na ktoré odkázal nález č. k. III. ÚS 490/2015-367 z 2. februára 2016 na s. 8).

28. V náleze z 2. februára 2016 ústavný súd konštatoval porušenie sťažovateľových základných práv z dôvodu, že súhlas krajského súdu z 26. januára 2006 na použitie ITP, ktorý tvoril právny titul pre zásah do sťažovateľovho práva na ochranu súkromia zo strany SIS, neobsahoval adekvátne odôvodnenie založené na konkrétnych – individualizovaných, dostatočných a relevantných dôvodoch ani ďalšie formálne náležitosti vyžadované zákonom o ochrane pred odpočúvaním vrátane identifikácie sudcu, ktorý mal použitie ITP schváliť (podrobnejšie pozri s. 9 až 13 zmieneného nálezu č. k. III. ÚS 490/2015-367 z 2. februára 2016). Toto rozhodnutie krajského súdu pre rozpor s ústavnou požiadavkou legality zásahu do základných práv alebo slobôd zrušil, čím zanikol právny titul, o ktorý sa zásah do sťažovateľovho práva na ochranu súkromia v danom prípade opieral.

29. K rozhodnutiu ústavného súdu však došlo až po tom, ako SIS vo vzťahu k sťažovateľovej osobe ITP použila a na základe tohto použitia získala primárne a sekundárne výstupy, resp. príslušný materiál. Pretrvávajúca existencia primárnych a sekundárnych výsledkov použitia ITP vo vzťahu k sťažovateľovi tak konštituuje stav, v rámci ktorého zásah do jeho práva na ochranu súkromia naďalej pretrváva.

30. V pôvodnom konaní ústavný súd v danej veci (pred povolením obnovy) dospel k záveru, že sťažovateľ disponoval dostupnými a účinnými prostriedkami nápravy v konaní pred všeobecnými súdmi, ktoré boli spôsobilé poskytnúť mu efektívnu ochranu jeho práva na súkromie vo vzťahu k zásahu spočívajúcemu v zrealizovanom použití ITP zo strany SIS proti jeho osobe, ako aj v pretrvávajúcej existencii primárnych a sekundárnych výsledkov tohto použitia (pozri bod 4 odôvodnenia tohto rozhodnutia a porovnaj uznesenie zo 6. októbra 2015 v predmetnej veci).

31. Aktuálne ústavný súd ustálil, že od zrušenia rozhodnutia krajského súdu z 26. januára 2006, nálezom ústavného súdu z 2. februára 2016 až do rozhodnutia ESLP rozsudkom z 20. júla 2021 sa sťažovateľ prostredníctvom žalôb pred všeobecnými súdmi a prostredníctvom ďalších vnútroštátnych prostriedkov nápravy domáhal zničenia záznamov a ďalších výstupov získaných použitím ITP bez toho, aby sa podstatou – oprávnenosťou tohto nároku vnútroštátne orgány verejnej moci zaoberali. Uvedený stav trvá prakticky až dosiaľ, a to z dôvodov nejasnej, resp. neúplnej zákonnej úpravy a spôsobu, akým k jej výkladu orgány verejnej moci vrátane všeobecných súdov pristupovali, ako to napokon konštatoval aj ESLP vo svojom rozsudku z 20. júla 2021, v ktorom v súvislosti s realizáciou súhlasov na použitie ITP uviedol, že *„vzhľadom na nejasnosť uplatniteľných pravidiel súdnej právomoci, nedostatok postupov na vykonávanie jestvujúcich pravidiel a nedostatky v ich aplikácii, SIS pri realizácii troch súhlasov prakticky využila diskrečné právo rovnajúce sa jej neobmedzenej právomoci, ktoré nebolo sprevádzané opatreniami na ochranu proti svojvoľnému zásahu tak, ako je to v súlade so zásadami právneho štátu“* (bod 162), pričom v súvislosti s ďalším uchovávaním primárneho a sekundárneho materiálu získaného použitím ITP konštatoval: *„... zdá sa, že nejestvuje žiadny orgán, ktorý by mal právomoc preskúmať konanie SIS pri realizácii súhlasov na použitie ITP...“* (bod 168).

32. Aj samotný krajský súd, ktorý je v zmysle § 4 a § 7 zákona o ochrane pred odpočúvaním oprávnený vykonávať súdnu kontrolu nad použitím ITP zo strany orgánov verejnej moci (vrátane SIS), napokon konštatoval nedostatok svojej právomoci zabezpečiť zničenie záznamov a ďalších výstupov získaných použitím ITP vzhľadom na absenciu výslovného oprávnenia v zákonnej úprave vydať na takéto zničenie súdny príkaz a efektívne ho vynútiť. Tento záver napokon potvrdil aj samotný ústavný súd v konaní o ústavnej sťažnosti sťažovateľa proti krajskému súdu, keď v náleze č. k. III. ÚS 611/2022-62 z 29. marca 2023 uviedol: *„Záznamy a výsledky použitia získané pri používaní ITP získava a následne uchováva SIS vo svojich databázach, ktorá je na to oprávnená podľa § 10 zákona o SIS. Predpokladom toho, aby súd vykonával efektívnu kontrolu (i) počas používania ITP po tom, ako vydal súhlas s ich použitím, a (ii) v prípade ich nezákonného použitia pri ich zničení, je nevyhnutná súčinnosť SIS. Bez toho, aby SIS poskytla súdu súčinnosť, súd nie je schopný vykonať efektívnu kontrolu, keďže celý proces spravodajskej činnosti týkajúci sa vyhotovovania a uchovávanía záznamov a iných výsledkov z procesu použitia ITP vykonáva výlučne SIS. V prípade protiprávneho použitia ITP je primárne SIS zodpovedná za to, aby záznamy a iné výsledky protiprávneho použitia boli zničené, keďže SIS je zodpovedná za ich zhromažďovanie a uchovávanie v jej evidenciách. Súd sa v rámci súdnej kontroly zúčastňuje len pri úkone zničenia záznamov a iných výsledkov nezákonného použitia ITP. Súd však podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním nemá oprávnenie vydať príkaz SIS na to, aby zničila nezákonné záznamy a iné výsledky. Zákon neobsahuje žiadne pravidlá upravujúce vzájomné vzťahy medzi SIS a súdom v procese zničenia nezákonných záznamov a výsledkov ich použitia. Aj z pohľadu ústavného práva je súd limitovaný rozsahom svojej právomoci (čl. 2 ods. 2 ústavy). Tento ústavný príkaz utvrdzuje záver, že súd nie je oprávnený vydať SIS akýkoľvek akt, ktorým by jej prikázal*

zničiť nezákonné záznamy a výsledky ich použitia. Z hľadiska vymedzenia postavenia súdu pri kontrole SIS v súvislosti so zničením nezákonných záznamov a iných výsledkov súd je povinný podať podnet SIS, aby začala konať. Nemá však autoritatívny prostriedok na vydanie príkazu na zničenie nezákonných záznamov a výsledkov. Napokon súd ani sám nie je oprávnený nezákonné záznamy zničiť – zákon mu takúto právomoc nezveruje, keďže záznamy podľa zákona o SIS uchováva SIS, a nie súd.“ (body 10 a 11).

33. Ústavný súd tak konštatuje, že nedošlo k poskytnutiu efektívnej súdnej ochrany alebo inej právnej ochrany práva sťažovateľa na súkromie vo vzťahu k zásahu spočívajúcemu v použití ITP zo strany SIS proti jeho osobe, ako aj vo vzťahu k pretrvávajúcej existencii primárnych a sekundárnych výsledkov tohto použitia, a to aj napriek uplynutiu viac ako osem rokov od zrušenia súhlasu krajského súdu ústavným súdom a opakovaným snahám sťažovateľa domôcť sa posúdenia oprávnenosti pretrvávajúcej existencie výsledkov použitia ITP, resp. ich zničenia pred vnútroštátnymi orgánmi vrátane všeobecných súdov.

34. Požiadavka legality zásahu do práva na ochranu súkromia v prípadoch utajeného sledovania zahŕňa v zmysle judikatúry ESLP aj kvalitatívne nároky na právnu úpravu, ktorá vytvára jeho právny základ a právny rámec. Tieto nároky zahŕňajú dostupnosť, konkrétnosť a určitosť takejto právnej úpravy, ktorá musí z hľadiska svojho obsahu zároveň poskytovať záruky proti svojvôli orgánov verejnej moci zasahujúcich do súkromia dotknutej osoby. Spomenuté záruky spočívajú nielen v úprave podmienok, za ktorých možno použitie ITP realizovať, ale tiež v úprave účinných prostriedkov nápravy dostupných dotknutej osobe v záujme ochrany jej práva na súkromie, ako aj v úprave podmienok uchovávanía a zničenia informácií získaných tajným odpočúvaním (pozri napr. body 115 až 117 a 151 rozsudku ESLP z 20. 7. 2021).

35. Právna úprava musí taktiež umožniť dodržanie kritérií legitimacy a proporcionality zásahu do práva na súkromie. Tejto ústavnej požiadavke musí zodpovedať nielen abstraktné znenie príslušných právnych predpisov, ale aj ich výklad a aplikácia zo strany orgánov verejnej moci v individuálnych prípadoch.

36. V sťažovateľovej veci sú v uvedenom kontexte predmetom posúdenia otázky uchovania, resp. zničenia informácií získaných použitím ITP, ktoré bolo nezákonné, pričom k zisteniu tejto nezákonnosti došlo až *ex post* po vzniku výstupov predstavujúcich výsledok použitia ITP. Zo skutkových okolností prípadu a znenia právnej úpravy je zrejmé, že pre rozhodnutie o danej otázke je relevantné posúdenie vzájomného vzťahu § 17 ods. 6 zákona o SIS a § 7 ods. 3 zákona o ochrane pred odpočúvaním. Podľa § 17 ods. 1 zákona o SIS je informačná služba na účely plnenia úloh podľa tohto zákona alebo osobitného zákona v rozsahu svojej pôsobnosti oprávnená vytvárať a prevádzkovať informačné systémy a spracúvať v nich osobné údaje fyzických osôb a údaje o veciach alebo skutočnostiach, ktoré priamo súvisia s plnením úloh podľa tohto zákona alebo úloh podľa osobitných zákonov, a v tomto rozsahu je oprávnená viesť informačné systémy a evidencie takýchto údajov. Podľa § 17 ods. 6 zákona o SIS ak údaje uchovávané v evidenciách už nie sú na plnenie ustanovených úloh potrebné alebo ak je na to iný zákonný dôvod, je informačná služba oprávnená tieto údaje uložiť spôsobom, ktorý zabráni každému okrem súdu v prístupe k nim. Podľa § 7 ods. 3 zákona o ochrane pred odpočúvaním ak sa informačno-technický prostriedok použil v rozpore s týmto zákonom, záznam získaný pri takom použití alebo akýkoľvek iný výsledok nezákonného použitia informačno-technického prostriedku nijaký štátny orgán ani iný orgán verejnej moci nesmie použiť ako dôkaz ani uznať za dôkaz okrem trestného alebo disciplinárneho

konania proti osobe, ktorá záznam nezákonne vyhotovila alebo dala príkaz na jeho vyhotovenie. Nezákonne získaný záznam alebo iný výsledok sa musí zničiť v prítomnosti zákonného sudcu príslušného na vydanie povolenia do 24 hodín od protiprávneho použitia informačno-technického prostriedku. Podľa § 7 ods. 5 zákona o ochrane pred odpočúvaním o zničení záznamu alebo iného výsledku sa vyhotoví písomná zápisnica, v ktorej sa uvedie dôvod zničenia záznamu alebo výsledku, osobné údaje osoby, ktorá nariadila alebo schválila použitie informačno-technického prostriedku, v rozsahu titul, meno, priezvisko a jej funkcia, osobné údaje osoby, ktorá nariadila alebo schválila zničenie záznamu alebo iného výsledku, v rozsahu titul, meno, priezvisko a jej funkcia a osobné údaje zákonného sudcu, ktorý bol prítomný pri jeho zničení, v rozsahu titul, meno, priezvisko, funkcia, identifikácia príslušného súdu. Záznam alebo iný výsledok použitia informačno-technického prostriedku sa pred zničením nesmie skopírovať ani prepísať do písomnej alebo akejkoľvek inej podoby.

37. Interpretácia uvedených ustanovení rešpektujúca kritérium proporcionality ako podmienky ústavnej akceptovateľnosti zásahu do práva na súkromie (body 34 a 35 odôvodnenia tohto rozhodnutia) musí zaistiť primeranú rovnováhu medzi účinnou ochranou tohto základného práva osoby dotknutej použitím ITP a jej právnej istoty v tomto ohľade na strane jednej a zároveň na strane druhej brať adekvátny ohľad na zabezpečenie účinnej ochrany ústavného zriadenia, vnútorného poriadku, bezpečnosti a ochrany zahraničnopolitických a hospodárskych záujmov Slovenskej republiky ako legitímnych a ústavou akceptovaných hodnôt chránených okrem iného aj prostredníctvom činnosti SIS ako bezpečnostnej a spravodajskej služby Slovenskej republiky.

38. Vychádzajúc z princípov právneho štátu a právnej istoty (čl. 1 ods. 1 ústavy), predstavuje právna úprava obsiahnutá v § 17 zákona o SIS všeobecnú právnu úpravu tvorby a prevádzky informačných systémov Slovenskou informačnou službou, ako aj spracúvania osobných údajov a ďalších informácií v týchto systémoch zo strany SIS a napokon aj všeobecnú základnú úpravu zákonných podmienok získavania a uchovávanía týchto informácií samotnou SIS. V rámci vymedzeného predmetu právnej regulácie zákona o SIS (týkajúceho sa postavenia, úloh, pôsobnosti a podmienok činnosti SIS) ide o právnu úpravu *lex generalis*, ktorá zároveň v súlade s už spomenutým princípom právneho štátu vychádza z predpokladu, že spravodajská služba získava informácie, ktoré spracúva a uchováva, zákonným spôsobom (aj keď využíva prostriedky a metódy činnosti, ktoré sú utajené). Bolo by v rozpore s princípom právneho štátu a z neho plynúcou požiadavkou právnej istoty, ako aj ústavnou požiadavkou účinnej ochrany základných práv a slobôd, ak by mala byť právna norma obsiahnutá v § 17 ods. 6 zákona o SIS interpretovaná a aplikovaná tak, že výlučne na základe voľnej úvahy SIS bez konkrétneho, dostatočne závažného a ústavou aprobovaného dôvodu umožňuje trvalé uchovávanie osobných údajov alebo údajov o súkromí dotknutých osôb, ak boli získané nezákonným spôsobom vrátane prípadov nezákonného použitia ITP.

39. Zákonná úprava utajeného sledovania (vrátane použitia ITP) musí dotknutým osobám okrem iného poskytnúť záruky proti svojvôli orgánov verejnej moci zasahujúcich do súkromia dotknutej osoby. Spomenuté záruky spočívajú nielen v úprave podmienok, za ktorých možno použitie ITP realizovať, ale aj v úprave účinných prostriedkov nápravy dostupných dotknutej osobe v záujme ochrany jej práva na súkromie, spôsobilých viesť za určitých okolností aj k zničeniu informácií získaných nezákonným použitím ITP (bod 34 odôvodnenia tohto rozhodnutia, body 115 a 116 rozsudku ESLP z 20. 7. 2021).

40. V uvedenom kontexte je potrebné § 7 ods. 3 zákona o ochrane pred odpočúvaním považovať vo vzťahu k § 17 ods. 6 zákona o SIS za *lex specialis*, teda osobitnú právnu úpravu, ktorá špecificky upravuje situáciu nezákonného použitia ITP (a to aj zo strany SIS) a právne dôsledky pre nakladanie s informáciami, ktoré boli nezákonným použitím ITP získané. Ustanovenie § 7 ods. 3 zákona o ochrane pred odpočúvaním ukladá povinnosť príslušnému orgánu verejnej moci, ktorý informačno-technický prostriedok použil, zničiť nezákonne získaný záznam alebo iný výsledok použitia ITP, a to v prítomnosti zákonného sudcu príslušného na vydanie povolenia do 24 hodín od protiprávneho použitia informačno-technického prostriedku. Samotná dôvodová správa k § 7 zákona o ochrane pred odpočúvaním v tejto súvislosti uvádza: „Úprava odstraňuje nesúlad právneho poriadku Slovenskej republiky s čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd určením povinnosti zničiť záznam, ak sa informačno-technické prostriedky použili nezákonne alebo ak odpadli legitímne dôvody na obmedzenie súkromia osoby použitím informačno-technického prostriedku.“

41. Skutočnosť, že relatívne prísna poriadková lehota na zničenie záznamu alebo iného výsledku nezákonného použitia ITP nebola v konkrétnom prípade dodržaná alebo ju nemožno vzhľadom na objektívne okolnosti dodržať, nezbavuje dané ustanovenie aplikovateľnosti, resp. nespôsobuje zánik povinnosti záznam alebo iný výsledok nezákonného použitia ITP zničiť. Iný postup by prichádzal do úvahy, len ak by existovala osobitná právna úprava zakladajúca samostatný zákonný dôvod na uchovanie takéhoto záznamu alebo iného výsledku použitia ITP napriek nezákonnosti tohto použitia vo vzťahu k dotknutej osobe, sledujúc presadenie ústavných hodnôt alebo ústavou chránených záujmov, ktorých ochrana by v konkrétnom prípade prevážila nad požiadavkou ochrany súkromia dotknutej osoby formou zničenia výsledkov použitia ITP.

42. V posudzovanom prípade ústavný súd žiadnu takúto relevantnú skutočnosť nezistil. Napokon samotná SIS vo svojom vyjadrení zo 7. júla 2024 uviedla, že záznamy získané použitím ITP na základe súhlasu boli 26. apríla 2023 zničené postupom podľa § 7 ods. 3 zákona o ochrane pred odpočúvaním (t. j. z dôvodu, že použitie ITP bolo v rozpore so zákonom).

43. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že hoci sa použitie ITP zo strany SIS v sťažovateľovom prípade opieralo v danom čase o platné rozhodnutia krajského súdu (súhlas), jeho zrušením zo strany ústavného súdu nálezom z 2. februára 2016 vznikla SIS zákonná povinnosť podľa § 7 ods. 3 zákona o ochrane pred odpočúvaním zničiť tie záznamy alebo akékoľvek iné výsledky nezákonného použitia ITP, ktoré po náleze z 2. februára 2016 ešte existovali.

44. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že nemá dôvod pochybovať o tvrdení SIS vo vyjadrení zo 4. júla 2024 o zničení záznamov získaných použitím ITP na základe súhlasu, ku ktorému došlo 26. apríla 2023, a v situácii, keď neexistuje dôkaz o opaku, majú pochybnosti sťažovateľa v tomto smere vyjadrené v jeho replike z 22. júla 2024 (nezničenie primárneho záznamu, keďže VHS kazeta nebola zničená, ale záznam bol na nej iba premazaný iným záznamom) skôr špekulatívny charakter.

45. Povinnosť zničenia podľa § 7 ods. 3 zákona o ochrane pred odpočúvaním sa však okrem záznamu týka aj akéhokoľvek iného výsledku nezákonného použitia ITP.

46. Z konania vedeného ústavným súdom pod sp. zn. III. ÚS 97/2012 o už spomínanej obdobnej ústavnej sťažnosti sťažovateľa vyplýva názor SIS, že za záznam alebo iný výsledok použitia ITP nemožno v zmysle platnej zákonnej úpravy považovať žiadne ďalšie informácie alebo nosiče, ktoré neboli vyhotovené použitím ITP, a pod zákonný pojem „iný výsledok použitia informačno-technického prostriedku“ nemožno subsumovať tzv. odvodený materiál, resp. sekundárne

výsledky použitia ITP. V aktuálnom konaní SIS iný názor (napriek znalosti obsahu nálezu č. k. III. ÚS 97/2012-323 z 15. mája 2024, ktoré jej bolo 22. mája 2024 doručené) vo svojom vyjadrení nepredniesla a ani nekonkretizovala, ktorý materiál v tejto súvislosti zničila.

47. S takto reštriktívnym výkladom § 7 ods. 3 zákona o ochrane pred odpočúvaním, ktorý SIS prezentovala, však nemožno súhlasiť, keďže nezodpovedá konceptu účinných garancií proti nezákonnému zásahu do práva na ochranu súkromia dotknutej osoby a umožňuje potenciálne obchádzanie garancií, ktoré má právna úprava podmienok použitia ITP (resp. utajeného sledovania zo strany štátu vo všeobecnosti) poskytovať proti prípadnej svojvôli orgánov verejnej moci zasahujúcich do súkromia dotknutej osoby (bod 34 odôvodnenia tohto rozhodnutia). Už v náleze č. k. III. ÚS 611/2022-62 z 29. marca 2023 v súvisiacej veci sťažovateľa ústavný súd poukázal na skutočnosť, že rozsudkom ESLP z 20. júla 2021 bolo vyslovené porušenie sťažovateľovho práva zaručeného čl. 8 dohovoru nielen samotnou realizáciou súhlasov 1, 2 a 3, ale taktiež uchovávaním primárneho materiálu z realizácie súhlasu 3 (v náleze z 29. marca 2023 technicky označený ako druhý súhlas z 26. januára 2006, pozn.) a derivatívneho materiálu z realizácie všetkých súhlasov 1, 2 a 3, pričom § 7 ods. 3 zákona o ochrane pred odpočúvaním je potrebné vykladať z hľadiska jeho účelu a v súlade s rozsudkami ESLP vrátane rozsudku z 20. júla 2021 (pozri body 12 a 13 nálezu č. k. III. ÚS 611/2022-62 z 29. marca 2023 a bod 3 výrokovej časti rozsudku ESLP z 20. 7. 2021).

48. Účelom § 7 ods. 3 zákona o ochrane pred odpočúvaním je ochrana práva na súkromie dotknutej osoby pred nezákonným zásahom prostredníctvom použitia ITP. Ústavno-konformný výklad tohto ustanovenia musí zaistiť primeranú rovnováhu medzi účinnou ochranou tohto základného práva osoby dotknutej použitím ITP a jej právnej istoty na strane jednej a zároveň na strane druhej brať adekvátny ohľad na zabezpečenie účinnej ochrany ústavou akceptovaných hodnôt chránených aj prostredníctvom činnosti SIS (bod 37 odôvodnenia tohto rozhodnutia). Ochrana práva na súkromie v súlade ústavnou požiadavkou účinnej ochrany základných práv a slobôd vyžaduje takú interpretáciu zákonného pojmu „záznam alebo iný výsledok použitia informačno-technického prostriedku“ a aplikáciu § 7 ods. 3 zákona o ochrane pred odpočúvaním, ktorá vylučuje uchovávanie osobných údajov alebo údajov o súkromí dotknutých osôb, ak boli získané nezákonným použitím ITP, a to bez ohľadu na formu (elektronická, listinná) a charakter dokumentu (záznam, prepis, analytická správa, zápis alebo zhrnutie a pod.), v ktorom sú obsiahnuté. Účinná ochrana ústavných hodnôt chránených prostredníctvom činnosti SIS na druhej strane vylučuje narušenie integrity informačnej a znalostnej databázy tejto spravodajskej služby zničením tých dokumentov alebo ich častí, ktoré neobsahujú osobné údaje alebo údaje o súkromí dotknutých osôb získané nezákonným použitím ITP.

49. Ústavný súd v náleze č. k. III. ÚS 97/2012-323 z 15. mája 2024 konštatoval, že z uvedeného vyplýva povinnosť SIS zničiť okrem samotných dotknutých záznamov aj kópie týchto záznamov (ak boli vyhotovené) a všetky doslovné prepisy záznamov, resp. kópie týchto prepisov, ktoré sú v dispozícii SIS, ako súčasť tzv. primárneho materiálu získaného nezákonným použitím ITP. Povinnosť zničenia sa však vzťahuje aj na tzv. sekundárny materiál, ktorý má SIS v dispozícii a bol vytvorený na základe primárneho materiálu. Za sekundárny materiál je potrebné považovať analytické zápisy, správy alebo zhrnutia (materiály) vytvorené na základe primárneho materiálu, ktoré obsahujú osobné údaje sťažovateľa alebo informácie odhaľujúce jeho súkromie. Povinnosť zničenia sa, naopak, netýka materiálov alebo ich častí v dispozícii SIS obsahujúcich výlučne informácie, ktoré nie sú osobnými údajmi sťažovateľa a pre svoj čiastkový, všeobecný alebo technický charakter ani neodhaľujú súkromie sťažovateľa.

50. Tieto závery plynúce z uvedeného konštatovania ústavného súdu v predošlej veci (III. ÚS 97/2012) je potrebné adekvátne aplikovať aj v tejto veci, keďže pre iný postup nie sú dané dôvody.

51. Zároveň si ústavný súd uvedomuje, že uvedené predstavuje prekonanie právneho názoru týkajúceho sa uloženia sekundárneho materiálu v informačných systémoch SIS, vysloveného v uznesení č. k. III. ÚS 490/2015-310 zo 6. októbra 2015, na ktoré ústavný súd odkázal aj v meritórnom náleze v predmetnej veci č. k. III. ÚS 490/2015-367 z 2. februára 2016, no zároveň konštatuje, že rozsudkom ESLP z 20. 7. 2021 bol tento právny názor prelomený, o čom svedčia aj nadväzujúce rozhodnutia ústavného súdu, konkrétne nálezy č. k. III. ÚS 611/2022-62 z 29. marca 2023 (vo veci súvisiacej ústavnej sťažnosti sťažovateľa proti krajskému súdu), č. k. III. ÚS 117/2023-64 z 12. októbra 2023 (o povolení obnovy konania pred ústavným súdom v aktuálnej veci sťažovateľa) a napokon aj nález č. k. III. ÚS 97/2012-323 z 15. mája 2024.

52. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd vyslovil, že SIS nezničením výsledkov použitia ITP získaných na základe rozhodnutia krajského súdu sp. zn. Ntt-2-D-100/2006 z 26. januára 2006, ktoré bolo následne ústavným súdom zrušené ako nezákonné, porušila základné právo sťažovateľa na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života zaručené v čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 10 ods. 2 listiny, ako aj jeho ľudské právo na rešpektovanie súkromného života zaručené v čl. 8 dohovoru, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

53. Podľa prvej a tretej vety čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojim rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené základné práva a slobody alebo ľudské práva a základné slobody vyplývajúce z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, pričom môže zároveň zakázať pokračovanie v ich porušovaní alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil tieto práva alebo slobody, obnovil stav pred porušením.

54. V záujme účinnej a efektívnej nápravy zisteného porušenia základných práv a slobôd sťažovateľa a obnovy stavu pred ich porušením ústavný súd taktiež prikázal SIS, aby zničila primárny materiál a sekundárny materiál týkajúci sa sťažovateľa získaný nezákonným použitím ITP na základe súhlasu krajského súdu a písomne o tom sťažovateľa informovala, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

55. K tomuto rozhodnutiu (príkazu) ústavný súd pristúpil napriek tvrdeniu SIS o zničení náležitých záznamov ako výsledkov použitia ITP, pretože vzhľadom na jej názor, ako bol uvedený v bode 46 odôvodnenia tohto nálezu a tú skutočnosť, že k zničeniu záznamov došlo (26. apríla 2023) ešte pred rozhodnutím ústavného súdu č. k. III. ÚS 97/2012-323 z 15. mája 2024, ktorým SIS bola zreteľne „inštruovaná“, ktorých materiálov sa povinnosť ich zničenia týka, je stále dôvodnou obava, že (s vysokou pravdepodobnosťou) 26. apríla 2023 všetky (či už primárne alebo sekundárne) záznamy zničené neboli.

56. Z príkazu ústavného súdu SIS v druhom bode výrokovej časti tohto rozhodnutia zároveň vyplýva povinnosť SIS vykonať lustráciu vo svojich informačných systémoch a databázach a identifikovať primárny a sekundárny materiál vo vymedzenom rozsahu. Následne bude povinnosťou SIS informovať o čase a mieste zničenia krajský súd a umožniť prítomnosť príslušného sudcu krajského súdu pri zničení uvedeného materiálu v zmysle § 7 ods. 3 a 5 zákona o ochrane pred odpočúvaním.

57. Naopak, akcentovanej požiadavke sťažovateľa prikázať SIS zničiť aj záznamy, ktoré sú v dispozícii iných subjektov (napr. iných orgánov verejnej moci), ústavný súd vyhovieť nemohol. Okrem toho, že na takéto rozhodnutie by nadväzujúca činnosť SIS nemala zákonný (ale ani ústavný) podklad, ktorý jednoznačne nemôže byť nahradený rozhodnutím ústavného súdu, išlo by *de facto* o výrok (hoc aj nepriamo) ukladajúci povinnosť iným, mimo rámca konania o ústavnej sťažnosti stojacim a aktuálne neznámym subjektom (konkrétne povinnosť vydať rozhodnutím ústavného súdu bližšie nekonkretizovaný materiál SIS), ktorých identifikácia (rozumej týchto subjektov) a konkretizácia od nich požadovaných materiálov by v konečnom dôsledku zjavne závisela iba na úvahe (rozhodnutí sa) SIS. Ide o neprijateľnú konštrukciu a taký výrok ústavného súdu je len ťažko (ak vôbec) vykonateľný. Imperatív sťažovateľa zničiť všetky sporné primárne a sekundárne záznamy nachádzajúce sa u iných subjektov ako SIS si tak bude vyžadovať individuálny postup v každom jednotlivom prípade v zmysle zákonných požiadaviek týkajúcich sa tej-ktorej eventuality.

58. Vzhľadom na okolnosti danej veci je zrejmé, že SIS už nemôže dodržať poriadkovú lehotu 24 hodín upravenú v § 7 ods. 3 zákona o ochrane pred odpočúvaním, ktorá začína plynúť od protiprávneho použitia ITP. Ústavný súd zároveň pripúšťa, že vzhľadom na časový odstup od použitia ITP môže byť splnenie povinnosti SIS týkajúcej sa identifikácie materiálov podliehajúcich zničeniu spojené s istou mierou časovej a administratívnej náročnosti. V kontexte uvedených skutočností, prihliadajúc na § 134 ods. 2 zákona o ústavnom súde, je povinnosťou SIS postupovať pri plnení povinností vyplývajúcich z tohto rozhodnutia bez zbytočného odkladu v lehotách zodpovedajúcich objektívnej náročnosti ich realizácie.

59. Návrhu sťažovateľa, aby ústavný súd určil lehotu na zničenie príslušných záznamov ako konkrétny časový úsek (v dňoch, týždňoch, mesiacoch), ústavný súd nevyhovel. Jednak považoval za spravodlivé a správne, aby SIS uloženú povinnosť splnila bez zbytočného odkladu (v konečnom dôsledku rovnako ústavný súd rozhodol aj v náleze č. k. III. ÚS 97/2012-323 z 15. mája 2024, pritom nebol dôvod sa od tohto rozhodnutia odkloniť, keď v oboch konaniach sťažovateľ pôvodne navrhoval lehotu 15 dní), a jednak z dôvodu možného neželaného vystavenia SIS riziku nesplnenia uloženej povinnosti v určenom čase z objektívnych príčin.

60. Súčasťou príkazu ústavného súdu SIS v druhom bode výrokovej časti tohto rozhodnutia je napokon aj povinnosť SIS písomne informovať sťažovateľa o zničení primárneho materiálu a sekundárneho materiálu týkajúceho sa sťažovateľa získaného nezákonným použitím ITP na základe súhlasu krajského súdu. Táto povinnosť nevyplýva z § 7 ods. 3 zákona o ochrane pred odpočúvaním. Ústavný súd ju SIS uložil na základe čl. 127 ods. 2 ústavy a § 133 ods. 3 písm. d) zákona o ústavnom súde ako súčasť opatrení na nápravu zisteného porušenia základných práv a slobôd sťažovateľa a obnovu stavu pred ich porušením, a to v záujme právnej istoty sťažovateľa týkajúcej sa vykonania tohto nálezu ústavného súdu.

61. Obsah uvedenej písomnej informácie musí jasne a zrozumiteľne potvrdzovať, že SIS zničila primárny materiál a sekundárny materiál týkajúci sa sťažovateľa získaný použitím ITP na základe súhlasu z 26. januára 2006. Zároveň musí obsahovať údaj, kedy sa tak stalo.

62. V rozsahu definovanom v predchádzajúcom bode nemôže byť informácia, ktorú je SIS povinná poskytnúť sťažovateľovi podľa bodu 2 výrokovej časti tohto rozhodnutia, predmetom utajenia, keďže sa týka nápravy porušenia jeho základných práv a slobôd [§ 4 ods. 1 písm. a) zákona

č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov].

V.

Trovy konania

63. V súlade s § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd priznal podľa výsledku konania sťažovateľovi aj nárok na náhradu trov konania pred ústavným súdom. Trovy konania sťažovateľa pozostávali z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2023 (prevzatie a príprava zastúpenia) a jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2024 (replika k vyjadreniu SIS). Odmena za zostávajúce úkony právnej služby (podanie ústavnej sťažnosti a jej doplnenia) už bola zohľadnená a priznaná v rámci nálezov ústavného súdu č. k. III. ÚS 490/2015-367 z 2. februára 2016 a č. k. III. ÚS 117/2023-64 z 12. októbra 2023.

64. Pri výpočte výšky náhrady trov konania ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2023 predstavovala v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky v znení účinnom do 31. decembra 2023 (§ 20d vyhlášky) sumu 208,67 eur a náhrada hotových výdavkov za každý úkon právnej služby podľa § 16 ods. 3 vyhlášky predstavovala sumu 12,52 eur. V roku 2024 predstavuje v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby sumu 343,25 eur a náhrada hotových výdavkov za každý úkon právnej služby podľa § 16 ods. 3 vyhlášky predstavuje sumu 13,73 eur. Výška odmeny právneho zástupcu tak predstavovala sumu 551,92 eur a výška náhrady jeho hotových výdavkov sumu 26,25 eur, t. j. spolu išlo o sumu 578,17 eur. Vzhľadom na skutočnosť, že právny zástupca sťažovateľa je platcom dane z pridanej hodnoty, už uvedená suma sa v súlade s § 18 ods. 3 vyhlášky zvýšila aj o daň z pridanej hodnoty vo výške dvadsať percent, t. j. o sumu 115,63 eur.

65. Celkovo tak bola sťažovateľovi priznaná náhrada trov konania v sume 693,80 eur. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je SIS povinná uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 21. augusta 2024

Miloš Maďar
predseda senátu